

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
II Liceum Ogólnokształcącego
im. Marii Konopnickiej
z Oddziałami Dwujęzycznymi w Katowicach

Opracowany na rok szkolny
2024/2025

Spis treści

Wstęp

1. Założenia programu i misja szkoły
2. Cele oraz obszary działań
3. Model absolwenta szkoły
4. Powinności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego, pielęgniarki oraz pozostałych pracowników szkoły
5. Rola rodziców i opiekunów prawnych oraz środowiska społecznego w tworzeniu warunków edukacyjno-wychowawczych i profilaktycznych w szkole
6. Treści wychowawcze wraz z określeniem sposobów realizacji
7. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły
8. Sposoby ewaluacji programu

Wstęp

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia młodej jednostki. Definiowany jest on jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, duchowej, intelektualnej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie o działania profilaktyczne. Wychowanie rozpoczyna się w domu rodzinnym, zaś zadaniem szkoły jest wspieranie tego procesu. Rodzice, akceptując szkolny program wychowawczy-profilaktyczny, część swoich uprawnień przekazują szkole. Zadaniem szkoły jest wychowanie młodzieży do wartości. Podstawą wychowania w szkole jest umiejętność nawiązania kontaktu z wychowankiem. Na tej bazie uczeń może budować relacje z innymi. Ramą tych relacji jest zbiór zasad regulujących życie w szkole, role, jakie pełnią poszczególni członkowie społeczności szkolnej oraz zadania wychowawcze wynikające z celów i wartości. Głównym zadaniem wychowawczym szkoły jest kształtowanie właściwych postaw wobec ludzi, rzeczy, norm i wartości. Podstawowym zadaniem opiekuńczym szkoły jest zaspakajanie podstawowych potrzeb uczniów, co jest konieczne dla ich prawidłowego rozwoju, zarówno fizycznego, jak i psychospołecznego.

W naszym Liceum staramy się wszechstronnie wspierać młode jednostki w procesie ich rozwoju. Współpracujemy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych zgodnie z założeniem, że wychowanie wspomagają instytucje oświatowe, wychowawcze, kulturalne i społeczne. Zadania zawarte w programie opierają się na działaniach w obszarze informacyjnym, edukacyjnym, wychowawczym i profilaktycznym. Przedmiotem oddziaływań są nie tylko uczniowie, ale również ich rodzice lub opiekunowie, nauczyciele, a także środowisko szkolne.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość z podstawą programową, uwzględnia wszystkie wymagania w niej opisane. Program jest zintegrowany ze Statutem Szkoły, wynika z koncepcji pracy szkoły, powstał w oparciu o szczegółową diagnozę środowiska szkolnego. Ta ostatnia przeprowadzona została poprzez ankiety skierowane do nauczycieli, uczniów i rodziców, analizę dokumentacji wychowawców, pedagoga szkolnego, prowadzone była także obserwacja i wywiad środowiskowy. Określone zostały czynniki ryzyka i czynniki chroniące oraz ważny dla społeczności szkolnej system wartości.

1. Misja szkoły wraz z założeniami programu

Misją II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej z Oddziałami Dwujęzycznymi w Katowicach jest rozwijanie osobowości wychowanków, przekazywanie wiedzy, kształtowanie prawidłowych wartości, postaw społecznych, rozwijanie talentów i pasji. Szkoła stara się krzewić ducha patriotyzmu i poszanowania tradycji. Wychowuje uczniów w duchu uniwersalnych, humanistycznych wartości moralnych takich jak: miłość, mądrość życiowa, uczciwość, tolerancja, solidarność, demokracja, wolność i sprawiedliwość społeczna.

Ponieważ jesteśmy Szkołą stowarzyszoną UNESCO, staramy się uczyć i wychowywać w myśl zasady J. Delorsa: *uczyć się, aby żyć wspólnie, uczyć się, aby wiedzieć, uczyć się, aby działać, uczyć się, aby być*. Szkoła to wspólnota uczniów, nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły starająca się tworzyć bezpieczne i przyjazne warunki nauki i wychowania.

Założenia programu:

- ✓ Zapewnia osiągnięcie przez wychowanków dojrzałości fizycznej, intelektualnej, emocjonalnej, moralnej i społecznej.
- ✓ Wychowanie i profilaktyka są integralną częścią procesu edukacyjnego każdego nauczyciela przedmiotu.
- ✓ Realizują go wszyscy nauczyciele we współpracy z rodzicami.
- ✓ Jest podstawą tworzenia przez wychowawców planów pracy wychowawczej.
- ✓ Osadzony jest w tradycji szkolnej i lokalnej społeczności.
- ✓ Zawiera wartości ważne dla społeczności szkolnej.
- ✓ Realizuje działania profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- ✓ Pełni również rolę edukacyjną i informacyjną.

2. Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wyznaczone do realizacji oraz obszary działań i strategii profilaktycznych

Cele:

- Umożliwienie każdemu uczniowi wszechstronnego rozwoju w sferze intelektualnej, fizycznej, psychicznej, duchowej i społecznej.
- Kształtowanie wartości opartych na uniwersalnych zasadach poprzez: szanowanie życia ludzkiego w każdym aspekcie, szacunku dla każdego człowieka i formowanie poczucia godności osobistej, kierowanie się w interakcjach społecznych uczciwością i dobrem i tolerancją.
- Przygotowanie wychowanka do wejścia w dorosłość, akcentowanie wartości życia w rodzinie.

- Uczenie kultury osobistej.
- Wyposażanie młodzieży w taki zasób wiadomości oraz kształtowania takich umiejętności, które pozwalają w sposób dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
- Rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań, zdolności i predyspozycji uczniów.
- Rozwijanie kreatywności, samodzielności, umiejętności realizacji własnych celów.
- Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych.
- Umiejętność korzystania z przysługujących praw i wywiązywania się z obowiązków.
- Dostarczanie informacji z zakresu preorientacji zawodowej, uczenie przedsiębiorczości i odnajdywania się na współczesnym rynku pracy.
- Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym, budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych.
- Pielęgnowanie patriotyzmu, zwyczajów oraz szacunku dla symboli narodowych.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i religijnej.
- Wzmacnianie więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- Dbanie o dobre imię szkoły.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej.
- Uczenie radzenia sobie z emocjami oraz stresem.
- Dostarczanie informacji oraz kształtowanie postaw chroniących zdrowie fizyczne i psychiczne, rozwijanie potrzeby zdrowego stylu życia.
- Określenie czynników chroniących przed niedostosowaniem (informacje zawarte wraz z diagnozą potrzeb w odrębnym sprawozdaniu).
- Stwarzanie sytuacji chroniących ucznia przed zachowaniami niosącymi destrukcję bądź wpływającymi niszcząco na jego rozwój.
- Dostarczanie uczniom, nauczycielom i rodzicom wiedzy i umiejętności do skutecznego przeciwdziałania i radzenia sobie z zagrożeniami współczesnego życia.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami i uzależnieniami.
- Udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach dla ucznia i jego rodziny.
- Podejmowanie działań skierowanych na profilaktykę uprzedzającą, czyli przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.
- Włączenie rodziców środowiska lokalnego w działania wychowawczo - profilaktyczne.
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska.

Obszary działań profilaktycznych:

Działania profilaktyczne dotyczą głównie zakresu profilaktyki uniwersalnej z elementami profilaktyki selektywnej i wskazującej.

- Profilaktyka uniwersalna promuje zdrowy styl życia oraz podejmuje działania, których skutkiem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka.
- Profilaktyka selektywna to działania mające na celu identyfikację osób narażonych w wyższym stopniu na zachowania ryzykowne.
- Profilaktyka wskazująca dotyczy działań wobec osób, u których rozpoznano objawy zachowań ryzykownych.

Strategie działań profilaktycznych:

- Strategia wychowawcza – kształtowanie postępowania zgodnego z normami społecznymi.
- Strategia edukacyjna – stałe poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów, ich rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- Strategia informacyjna – dostarczanie informacji na temat zagrożeń związanych z używaniem środków i substancji wpływających destrukcyjnie na zdrowie życie.
- Strategia interwencyjna – bezpośrednie reagowanie na sytuacje kryzysowe.

3. Model absolwenta szkoły

Program II LO został stworzony z myślą o kształtowaniu osobowości ucznia w taki sposób, aby absolwent naszej szkoły był aktywnym i odpowiedzialnym członkiem społeczności lokalnej i globalnej. Ponieważ jesteśmy Szkołą Stowarzyszoną UNESCO oraz współpracujemy z Radcą ds. Edukacji Ambasady Królestwa Hiszpanii w Polsce poprzez Oddziały Dwujęzyczne, propagujemy działania służące rozwojowi kultury, oświaty i nauki. Liceum stara się zachęcić do rozwijania umiejętności poznawczych, decyzyjnych oraz niezależności myślenia. Pragniemy zaszczerpić w naszych uczniach poczucie własnej wartości, współpracy, empatii, uwrażliwienia na potrzeby bliźnich, tak, by potrafili w pełni realizować swoje życie w sferze fizycznej, psychicznej, intelektualnej, duchowej i społecznej. W związku z tym uczeń II LO:

- W swoim postępowaniu kieruje się dobrem, sprawiedliwością i dąży do prawdy.
- Akceptuje siebie.
- Ma świadomość swoich mocnych i słabych stron.
- Rozwija swój system wartości.

- Umie prawidłowo odczytywać swoje stany emocjonalne i panować nad nimi.
- Jest tolerancyjny i wrażliwy.
- Potrafi budować więzi międzyludzkie.
- Zna i stosuje normy przyjęte w społeczeństwie.
- Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych.
- Promuje zdrowy styl życia, dba o higienę psychiczną i fizyczną.
- Zna skutki uzależnień i umie się przed nimi bronić.
- Prezentuje wysoki poziom kultury osobistej.
- Szanuje prawa człowieka.
- Jest życzliwie nastawiony do świata.
- Podejmuje decyzje i bierze odpowiedzialność za jej konsekwencje.
- Jest komunikatywny.
- Ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości.
- Jest patriotą, posiadającym szacunek dla tradycji i historii naszego kraju.
- Posługuje się poprawną polszczyzną, sprawnie włada dwoma językami obcymi.
- Realizuje własne plany życiowe w zgodzie z zasadami humanizmu.
- Ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości.
- Podejmuje działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.
- Rozbudza wrażliwość na dobro i piękno otaczającego świata.
- Jest świadom zagrożeń cywilizacyjnych, przyjazny wobec środowiska naturalnego.
- Bierze odpowiedzialność za własne wykształcenie.
- Posiada usystematyzowaną wiedzę ogólną.
- Posiada umiejętności dalszego samokształcenia.
- Korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji.
- Jest twórczy, dociekliwy, systematyczny i konsekwentny.
- Wykorzystuje doświadczenia i łączy różne elementy wiedzy.
- Sprawnie porusza się na rynku pracy.

4. Powinności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego, pielęgniarki i innych pracowników szkoły

Nauczyciel powinien:

- tworzyć warunki dla aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym poprzez wdrażanie do samodzielnego myślenia, uczenia się i działania, kształtowania umiejętności dobrego organizowania pracy indywidualnej i zespołowej,
- realizować zadania związane z wychowawczą, dydaktyczną i opiekuńczą funkcją szkoły
- wspierać rozwój psychofizyczny uczniów, rozpoznawać potrzeby i możliwości edukacyjne poszczególnych uczniów, indywidualizować proces dydaktyczny, pomagać uczniom w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, rozpoznawać zdolności i zainteresowania uczniów i pracować nad ich rozwojem, otaczać szczególną opieką uczniów zdolnych,
- dbać o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów w czasie zajęć,
- dbać o kształtowanie wśród uczniów postaw moralnych, obywatelskich i prospołecznych zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych ras, narodów i światopoglądów; wdrażać do czynnego uczestnictwa w życiu szkoły, rodziny, środowiska i kraju,
- kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu prawa, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- reagować i przeciwdziałać zachowaniom niezgodnym z normami i zasadami społecznymi,
- dbać o ochronę uczniów przed skutkami demoralizacji i uzależnienia,
- systematycznie współpracować z wychowawcą i domem rodzinnym uczniów,
- być bezstronnym i obiektywnym w ocenie uczniów, stosując obowiązujące przepisy w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów,
- stosować indywidualizację w procesie nauczania,
- tworzyć przyjazną atmosferę podczas zajęć,
- dbać o poznanie osobowości, warunków życia i stanu zdrowia uczniów, stymulować ich rozwój,
- udzielać uczniom konsultacji indywidualnych i zbiorowych oraz pomocy w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.
- realizować formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- systematycznie doskonalić swoje umiejętności dydaktyczne i podnosić poziom wiedzy własnej,
- stale podnosić swoje klasyfikacje i umiejętności z zakresu diagnozy edukacyjnej.

Wychowawca klasy zobowiązany jest do:

- zapoznania uczniów oraz ich rodziców z najważniejszymi dokumentami szkolnymi,
- tworzenia warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- troski o właściwy stosunek ucznia do nauki i osiągnięcie przez niego jak najlepszych wyników w nauce,
- czuwania nad organizacją i przebiegiem pracy uczniów w klasie oraz nad wymiarem i rozkładem pracy zadawanej im do wykonania w domu,
- wspierania rozwoju ucznia,
- poznania jego środowiska rodzinnego i warunków życia,
- kształtowania i egzekwowania przestrzegania norm i zasad społecznych,
- rozwijania systemu wartości,
- współdziałania z nauczycielami uczącymi w jego oddziale, poprzez uzgadnianie z nimi i koordynowanie ich działań wychowawczych wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych, jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
- interesowania się postępami uczniów w nauce, zwracania szczególnej uwagi na tych, którzy napotykają na trudności, analizowania problemów wspólnie z zespołem klasowym,
- dbania o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, badania przyczyn absencji, udzielania pomocy uczniom, którzy opuścili zajęcia szkolne,
- zachęcania do aktywnego udziału w zajęciach pozalekcyjnych, interesowania się udziałem uczniów w różnych formach zajęć,
- kształtowania wzajemnych stosunków między uczniami na zasadach życzliwości i współdziałania, wytwarzanie atmosfery sprzyjającej rozwojowi więzi koleżeństwa i przyjaźni, inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów,
- podejmowania działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
- współpracowania z pedagogiem szkolnym, w celu rozwiązania konfliktów, sytuacji trudnych, organizacji zajęć wychowawczo - profilaktycznych
- wyrabiania u uczniów poczucia współodpowiedzialności za ład, porządek i estetykę, czystość na terenie klasy i szkoły,
- współpracowania z rodzicami w aspektach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, przekazywania informacji i spostrzeżeń dotyczących wyników w nauce, zachowania,
- zachęcania rodziców do włączania się w życie klasy i szkoły,
- udzielania szczegółowej pomocy, rad, wskazówek uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych i wychowawczych,
- interesowania się stanem zdrowia uczniów i porozumiewania się w tej sprawie z pielęgniarką szkolną, z rodzicami (opiekunami) uczniów,
- wdrażania do dbania o higienę osobistą i stan higieny otoczenia oraz przestrzegania zasad bhp w szkole i poza nią.

Do ważniejszych zadań i obowiązków pedagoga szkolnego należy:

- koordynowanie zadań wychowawczo-profilaktycznych w szkole,
- diagnoza potrzeb uczniów oraz analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- rozpoznawanie zagrożeń związanych z niedostosowaniem społecznym, przemocą psychiczną i fizyczną,
- wczesne rozpoznawanie szeroko pojętych uzależnień,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- organizacja warsztatów, prelekcji, akcji promujących zdrowie, kształtujących system wartości, uczących komunikacji interpersonalnej,
- koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- współpraca z nauczycielami, rodzicami w celu rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych,
- dostarczanie informacji rodzicom o placówkach specjalistycznych wspierających wychowanie i opiekę
- opieka indywidualna nad uczniem wymagającym pomocy,
- kierowanie uczniów wymagających wsparcia do placówek specjalistycznych
- współpraca z instytucjami wspierającymi działania opiekuńczo-wychowawcze w szkole.

Zadaniem pielęgniarstwa medycyny szkolnej jest:

- propagowanie i promocja zdrowia,
- przeprowadzanie badań bilansowych i doraźnych zdrowia uczniów,
- dostarczanie informacji w postaci porad, gazetki, ulotek itp. dotyczących profilaktyki chorób,
- udzielanie porad uczniom i rodzicom o placówkach wspierających rozwój i zdrowie uczniów.

Zadania wychowawcze innych pracowników szkoły:

- mają obowiązek informowania Dyrektora szkoły lub nauczycieli o zauważonych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów,
- powinni wspomagać nauczycieli w wykonywaniu ich zadań związanych z zapewnieniem uczniom bezpieczeństwa,
- na prośbę nauczyciela, w sytuacjach uzasadnionych, mają obowiązek udzielić pomocy uczniom.

5. Rola rodziców i opiekunów prawnych oraz środowiska społecznego w tworzeniu warunków edukacyjno-wychowawczych i profilaktycznych w szkole

Dbając o wszechstronny rozwój powierzonej szkole młodzieży staramy się ściśle współpracować z domem rodzinnym naszych uczniów. Zasady współpracy oparte są na wzajemnej życzliwości. Wraz z rodzicami planowane są działania wychowawcze i profilaktyczne, omawiane są problemy, rzetelnie i kompetentnie przekazywane są informacje o osiągnięciach ich dzieci, sukcesach i porażkach, aspekcie wychowawczym oraz życiu szkoły.

Główne aspekty współpracy dotyczą:

Systematycznej organizacji zebrań informacyjnych o postępach ucznia, konsultacji indywidualnych, przekazywania różnorodnych informacji o działaniach szkoły poprzez dziennik elektroniczny. Przekazywane informacje dotyczą postępów uczniów w nauce i zachowaniu, propozycji ocen śródrocznych i rocznych, organizacji pracy szkoły, aktualnych przepisach organizujących prace dydaktyczno-wychowawcze w danym roku szkolnym.

Prowadzenia szkoleń dla rodziców, diagnozowanie potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie pracy wychowawczo- profilaktycznej.

Uczestniczenia Rady Rodziców w opracowywaniu, opiniowaniu i zatwierdzaniu wraz z Radą Pedagogiczną ważnych dokumentów szkolnych.

Cała społeczność szkolna zaprasza wszystkich rodziców na ważne uroczystości szkolne, rodzice mogą czynnie uczestniczyć w życiu szkoły.

6. Szczegółowe treści wychowawczo-profilaktyczne

OBSZARY TEMATYCZNE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI, OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	Zaznajomienie i objęcie programem cała społeczność szkolną	Przedstawienie programu na lekcji wychowawczej w kl. I (wychowawca, pedagog szkolny) przypomnienie programu w klasach II, III i IV (wychowawca) zaznajomienie z programem rodziców i opiekunów prawnych (dyrektor, pedagog szkolny) realizacja poszczególnych obszarów	Wrzesień Wrzesień Wrzesień cały rok szkolny

		(dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny)	
2. KSZTAŁTOWANIE POSTAW ETYCZNO-MORALNYCH I WYCHOWYWANIE KU WARTOŚCIOM UNIWERSALNYM I ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY PSYCHICZNEJ I FIZYCZNEJ	rozwijanie systemu wartości i poszukiwanie autorytetów	lekcje wychowawcze, warsztaty z pedagogiem szkolnym, zapraszanie ciekawych osobowości), ankiety dotyczące priorytetów życiowych i wartości, lekcje j. polskiego, historii, WOS-u, lekcje religii, etyki (nauczyciele przedmiotów, katecheta, pedagog szkolny, wychowawcy)	Cały rok szkolny
	Praca nad swoim rozwojem osobowym i świadomym ponoszeniem odpowiedzialności za swoje wybory i decyzje	wykłady , prelekcje, wybory Rady Młodzieżowej, lekcje wychowawcze, akcje szkole, symulacje rozpraw sądowych, akcje społeczne i charytatywne (wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, opiekun Samorządu Szkolnego, pedagog szkolny, zaproszeni specjaliści)	termin zmienny, cały rok szkolny
	Rozwijanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej wraz z kształtowaniem poczucia godności każdej osoby, szacunku dla siebie i innych	zajęcia integracyjne dla klas I, warsztaty z komunikacji interpersonalnej, organizacja corocznego konkursu „Pomocna dłoń” realizacja wybranych tematów na lekcjach, j. polskiego, etyki, religii, WOS, zajęcia z wychowawcą (G) (pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów, katecheci)	wrzesień, marzec, cały rok
	Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole,	zapoznanie i egzekwowanie przepisów	cały rok szkolny

	eliminowanie zachowań agresywnych	zawartych w Statucie szkoły, WSO (wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny) egzekwowanie przepisów BHP (np. udział w próbnej ewakuacji szkolnej, (inspektor BHP) zajęcia z „Pierwszej pomocy”, (nauczyciel EDB, nauczyciele wf) pełnienie przez nauczycieli dyżurów w czasie przerw międzylekcyjnych - grafik dyżurów (dyrektor, nauczyciele) ewidencja osób obcych na terenie szkoły (woźny) monitoring wizyjny (dyrektor) przestrzeganie regulaminów wycieczek szkolnych i zachowań w pracowniach naukowych w szkole(wychowawcy) diagnozowanie ankietowe zachowań destrukcyjnych wśród uczniów (pedagog szkolny)	termin zmienny
			cały rok
			cały rok szkolny
	Przeciwdziałanie sytuacji trudnym i zagrożonym niedostosowaniem społecznym	realizacja Miejskiego Programu „Bezpieczna Młodzież”, programów na dany rok szkolny, rekomendowanych przez MEN (pedagog szkolny, wychowawcy) organizacja lekcji wychowawczych dotyczących rozwiązywania konfliktów, mediacji, przygotowanie debat,	cały rok szkolny

		psychodram (wychowawcy, specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pedagog szkolny, specjaliści z placówek wspierających działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły) indywidualna pomoc uczniom w sytuacjach kryzysowych poprzez : prowadzenie wywiadów środowiskowych i analiza dokumentacji, w tym opinii i orzeczeń PPP, rozmowy z rodzicami i uczniami, współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinno-Opiekuńczym, Policją , Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej itp. (pedagog szkolny, wychowawca, pielęgniarka)	cały rok szkolny cały rok szkolny
3.WSPIERANIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I EMOCJONALNEGO	Motywowanie uczniów do pogłębiania i poszerzania wiedzy, motywowanie do samorozwoju i samokształcenia	Umożliwienie udziału w olimpiadach i konkursach, udział w projektach naukowych, sesjach, organizacja zajęć dodatkowych organizacja warsztatów dotyczących „efektywnego uczenia się” (nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny) przyznawanie stypendiów, „Laura absolwenta”, nominowanie do stypendiów Rady Ministrów, Prezydentów Miast itp. (dyrektor, Rada Rodziców, wychowawcy)	Cały rok szkolny koniec I i II półrocza
	umożliwienie uczniom przedstawiania własnych poglądów i ich obrony		
	rozwijanie talentów i pasji	prezentacja swoich umiejętności i	cały rok szkolny

		talentów podczas uroczystości szkolnych, lekcji wychowawczych, promocji szkoły, rozgrywek i zawodów sportowych itp. organizacja wystaw plastycznych, fotograficznych i innych uczniów w szkole (nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog szkolny, bibliotekarze)	
	umiejętna stymulacja i dowartościowanie uczniów z niskim poczuciem własnej wartości	zajęcia indywidualne z pedagogiem szkolnym, psychologiem(G), diagnoza grupy i szybka interwencja wychowawcy,	cały rok szkolny
	analiza niepowodzeń szkolnych i wspomaganie w ich przezwyciężaniu	systematyczna opisowa informacja zwrotna o postępach w nauce dla ucznia i rodzica organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z różnymi zajęciami wspierającymi opracowanie dostosowań dla ucznia z dysfunkcjami (pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów)	cały rok szkolny
	monitorowanie absencji uczniów	ściśła współpraca z rodzicami i opiekunami : pozyskiwanie informacji o przyczynach absencji, wspólne opracowanie działań wspierających, rozpoznawanie fobii szkolnych, pomoc w organizacji nauczania indywidualnego	

		dla dzieci przewlekle chorych i zajęć rewalidacyjnych dla dzieci z dysfunkcjami, kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej bądź innych placówek specjalistycznych (pedagog szkolny, wychowawcy)	
4. KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH I RODZINNYCH	Rozwijanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej wraz z kształtowaniem poczucia godności każdej osoby, szacunku dla siebie i innych	zajęcia integracyjne dla klas I, warsztaty z komunikacji interpersonalnej, organizacja corocznego konkursu „Pomocna dłoń” realizacja wybranych tematów na lekcjach, j. polskiego, etyki, religii, wos, warsztaty dotyczące wszechstronnie rozumianej komunikacji międzyludzkiej (pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów, katecheci)	wrzesień/marzec/ czerwiec
	Promowanie koleżeństwa, przyjaźni, uwrażliwianie na potrzeby innych osób	życie szkole, lekcje wychowawcze, wycieczki i inne sytuacje (cała społeczność szkolna)	cały rok szkolny
	Rozwijanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec innych osób	spotkania w ramach wymiany młodzieży z różnych stron świata, wybrane lekcje etyki, religii, wos-u, wycieczki tematyczne, (nauczyciele przedmiotów, katecheci, opiekunowie wymiany młodzieży), wycieczki tematyczne	cały rok szkolny
	Promowanie wolontariatu	organizacja akcji charytatywnych:	październik/grudzień/

		Zbiórka na rzecz ochrony , domów dziecka, dzieci chorych, hospicjum, współpraca z <i>Caritas</i> (katecheta G) Najczęstsze formy: sprzedaż sałatek i ciast, Koncert charytatywny Akcja Pies, udział uczniów w wolontariacie poza szkołą (nauczyciele wf, opiekun Samorządu Szkolnego, nauczyciele biologii, bibliotekarze, katecheci)	styczeń/czerwiec
	Zapoznanie uczniów z podstawami prawa i wyrabianie nawyków poszanowania go	lekcje wos-u poświęcone wszystkim aspektom prawa polskiego, warsztaty „Prawo a nastolatki” Obchody Dnia Prawnika symulacje rozpraw sądowych egzekwowanie prawa szkolnego (zaproszeni prawnicy, nauczyciele WOS-u)	listopad/cały rok
	rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z okresem dojrzewania i dorastania, wzmacnianie prawidłowych relacji w rodzinie, zgłębianie wiedzy na temat miłości, funkcji rodziny, pełnienia ról, postaw małżeńskich i rodzicielskich	realizacja programu „Ars czyli jak dbać o miłość” warsztaty, prelekcje, wykłady lekcje wychowawcze o tematyce prorodzinnej, wybrane zagadnienia na lekcji etyki i lekcjach wychowawczych (pedagog szkolny, pielęgniarka, wychowawcy, zaproszeni specjaliści, katecheci, nauczyciel etyki)	cały rok szkolny

5. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE	wzbogacanie wiedzy o państwie i społeczeństwie kształtowanie szacunku dla własnego państwa, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych, dostarczanie wiedzy o najważniejszych chwilach naszego narodu, krzewienie pamięci o wybitnych postaciach, uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych regionu, kraju, kształtowanie estetyki wypowiedzi i pielęgnowanie poprawnej polszczyzny, kultywowanie tradycji oraz poznawanie kultury innych narodów, poznanie własnego regionu, rozwijanie tożsamości obywatelskiej, uczenie odpowiedzialności za wspólne dobro społeczne, rozwijanie zainteresowania społecznością lokalną, przygotowanie do czynnego udziału w życiu publicznym, kształtowanie postaw demokratycznych, aktywowanie do pracy samorządowej w szkole i regionie, kultywowanie tradycji szkolnych,	organizowanie obchodów rocznic i świąt narodowych (dyrektor, nauczyciele historii, wychowawcy) opieka nad pomnikami np. Pomnik Ofiar Katyńskich, wycieczki szlakami historii Polski, regionu i Europy „śladami światowego dziedzictwa UNESCO” (wszyscy nauczyciele) udział w konkursach i olimpiadach o tematyce historycznej i społecznej (nauczyciele historii, WOS, przedsiębiorczości, pedagog szkolny) organizowanie i udział w konkursach językowych , konkursy poezji, działalność teatru hiszpańskiego (dyrektor, nauczyciele j. polskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, angielskiego, bibliotekarz), organizowanie wyjść na spektakle, do kina, filharmonii (wszyscy nauczyciele), udział w projektach samorządowych (dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny) udział w debatach miejskich, wykładach, spotkaniach z politykami, programach Urzędu Miasta i Sejmiku Śląskiego (dyrektor, opiekun RM, nauczyciele wos, historii) konkursy, lekcje pokazowe, inscenizacje teatralne, debaty, wykłady, plakaty informacyjne dotyczące Praw Człowieka i Dziecka (wychowawcy, nauczyciele)	Cały rok szkolny
--	---	---	-------------------------

		wos, historii, j. polskiego, pedagog szkolny, zaproszeni przedstawiciele organizacji społecznych) różnorodne działania Samorządu Szkolnego, w tym wybory samorządowe(opiekun Samorządu) udział w pracach Młodzieżowej Radzie Miasta Katowice uroczyste ślubowanie klas pierwszych i pożegnanie klas III (wyznaczeni nauczyciele, opiekun RM) promocja szkoły w regionie np. Dni Otwarte szkoły, współpraca z lokalnymi mediami (dyrektor, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny) organizowanie wyjazdów na dni otwarte uczelni (dyrektor nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, bibliotekarz) udział w wykładach, prelekcjach, projektach organizowanych przez uczelnie wyższe (nauczyciele przedmiotów)	
6. PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	Dbanie o higienę osobistą propagowanie zasad racjonalnego odżywiania profilaktyka zaburzeń odżywiania i łaknienia oraz edukacja dotycząca najczęstszych chorób okresu młodzieńczego, profilaktyka najczęstszych zaburzeń psychicznych wśród młodzieży,	Konsultacje indywidualne, pogadanki (pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, wychowawcy) „Akademia młodego lekarza” - wykłady i warsztaty prowadzone przez specjalistów lekarzy lekcje wychowawcze promujące zdrowe diety i zbilansowane odżywianie, organizowanie przez młodzież :barów	Termin spotkań ze specjalistami ustalany w terminach dogodnych dla specjalistów styczeń - marzec

rozpoznawanie swoich mocnych i słabych stron,	sałatkowy”, przygotowywanie plakatów informacyjnych, (pedagog szkolny, nauczyciele biologii, wychowawcy) wykłady na temat „zaburzeń ośrodka łaknienia”	
radzenie sobie z własnymi emocjami i stresem, nabywanie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, uświadamianie następstw podejmowania zbyt wczesnej inicjacji seksualnej,	warsztaty na temat poczucia własnej wartości, indywidualne spotkania wspierające, sygnalizowanie problemu opiekunom i rodzicom, wskazywanie i kierowanie od specjalistycznych ośrodków, organizacja prelekcji i szkoleń dla nauczycieli i rodziców (zaproszeni specjaliści, pedagog szkolny, lekcje biologii z zakresu zdrowia, warsztaty „Stres pod kontrolą” „Kontroluje emocje” realizacja zagadnień programu Bezpieczna Młodzież z zakresu zaburzeń psychicznych i emocjonalnych, zachowań suicydalnych (samookaleczenie, depresje, próby samobójcze) prezentacje multimedialne, plakaty informacyjne dotyczące zdrowia psychicznego – Festiwal zdrowia (przedstawiciele WSPS, pedagog szkolny, psycholog PPP) organizacja warsztatów „sekty i handel ludźmi” dla młodzieży, krótkie prelekcje dla rodziców i nauczycieli (zaproszeni specjaliści, pedagog szkolny)	wrzesień /luty
prezentacja postaw alternatywnych wobec negatywnych skutków subkultur i mechanizmów działania sekty,		kwiecień

	wdrażanie do prawidłowych nawyków korzystania ze środków masowego przekazu, uświadamianie zagrożeń płynących z cyberprzemocy ze wszystkimi jego odmianami umiejętność udzielania Pierwszej Pomocy	przystąpienie do projektu „Cyberbezpieczni” - warsztaty dotyczące bezpieczeństwa w sieci w różnych aspektach życia, szkolenie dla nauczycieli, prelekcja dla rodziców, prezentacje, plakaty, dotyczące cyberprzemocy przygotowywane przez uczniów w ramach festiwalu zdrowia (nauczyciel informatyki, pedagog szkolny, zaproszeni specjaliści, Policja) - lekcje wychowawcze w klasach (specjaliści, wychowawcy)	wrzesień/kwiecień wybrany termin przez wychowawcę
7. PROMOWANIE ŻYCIA WOLNEGO OD UZALEŻNIEŃ	Diagnoza zagrożeń związanych z środkami odurzającymi, dopalaczami, lekami	Przygotowanie ankiet diagnozujących, określających czynniki ryzyka i czynniki chroniące, analizujące różne aspekty uzależnień i zachowań ryzykownych, skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli (pedagog szkolny)	wrzesień/styczeń/ czerwiec
	Przestrzeganie procedur regulujących postępowanie w sytuacjach kryzysowych	zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z zasadami postępowania w ramach procedur, zaznajomienie rodziców z procedurami, stosowanie ich wobec uczniów w sytuacjach kryzysowych (dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny)	cały rok szkolny
	Działania wspomagające wychowanie w rodzinie jako skuteczna profilaktyka wszelkich zachowań ryzykownych	prelekcje podczas wywiadówek dla rodziców, dotyczące mechanizmów uzależnień, środków odurzających ze szczególnym zwróceniem uwagi na	wrzesień/ styczeń

	dopalacze i leki. Lekcje wychowawcze dotyczące znaczenia więzi rodzinnych w kontekście uzależnień (pedagog szkolny, nauczyciele biologii, wychowawcy)	
Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i nikotynie	realizacja programu dla młodzieży wraz ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną „Ars czyli jak dbać o miłość”, <i>"Smak życia czyli debata o dopalaczach"</i> (G) lekcje wychowawcze o tematyce związanej z mechanizmami uzależnień od alkoholu, wczesnej inicjacji nikotynowej warsztaty asertywności (pedagog szkolny) przygotowanie szkoleń dla Rady Pedagogicznej, prelekcje edukacyjno- wychowawcze dla rodziców organizacja Międzynarodowego Dnia Rzucania Palenia (pedagog szkolny)	listopad/styczeń
Profilaktyki HIV/AIDS w kontekście uzależnień	organizacja Międzynarodowego Dnia Walki z AIDS (wychowawcy), <i>lekcje biologii (G - nauczyciel biologii)</i>	grudzień
Dostarczanie całej społeczności szkolnej informacji na temat mechanizmów uzależnień i skutków zażywania środków odurzających (dopalaczy, narkotyków,	organizacja warsztatów przy Współpracy ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii „Smak życia”, udział młodzieży	termin ustala Śl. Centrum Profilaktyki i Psychoterapii/cały rok

	leków, alkoholu i innych)	w konkursach profilaktycznych, przygotowywanie spotów informacyjnych, prezentacji multimedialnych przez młodzież dla swoich rówieśników dotyczące mitów i prawd na temat środków uzależniających, wykłady i prelekcje w ramach „Akademii Młodego lekarza” z zakresu toksykologii, prowadzenie gazetki dostarczającej informacji o skutkach uzależnień, telefonach i instytucjach pomocowych dla młodzieży i rodziców, zamieszczanie ważnych informacji na stronie internetowej szkoły, udzielanie porad i konsultacji uczniom i rodzicom przez pielęgniarkę szkolną i pedagoga szkolnego (pedagog szkolny, specjaliści)	
	Profilaktyka alternatywnych form spędzania czasu wolnego: promowanie kultury osobistej i różnych form obcowania ze sztuką oraz rozwijania swojego hobby	udział młodzieży w promocji języka ojczystego i kultury regionu: konkursy językowe, konkursy na esej, recenzje książki, olimpiady językowe, wykłady i prelekcje prowadzone przez przedstawicieli UŚ - Wydziału Filologicznego, udział w promocji czytelnictwa w szkole „Jak nie czytam jak czytam” uczestnictwo w koncertach organizowanych przez NOSPR, filharmonię, organizowanie wyjść na spektakle teatralne, filmowe, wystawy, umożliwienie prezentacji własnych	cały rok szkolny

	Promowanie aktywności fizycznej	talentów: muzycznych, malarskich, fotograficznych, filmowych (nauczyciele j. polskiego, wychowawcy, pedagog szkolny) realizacja talentów aktorskich w szkolnym teatrze hiszpańskim „Los Titiriteros” (nauczyciele j. hiszpańskiego) udział młodzieży w zawodach sportowych, obozach, turniejach tenisowych, spływach kajakarskich, zaangażowanie społeczności szkolnej w Kampanie „WF z klasą” oraz kontynuowanie zadań kampanii w następnych latach, zachęcanie uczniów do wysiłku fizycznego, udział młodzieży w turniejach tańca ludowego korzystanie z siłowni i indywidualnych porad treningowych, organizacja zajęć dodatkowych promujących aktywność fizyczną (nauczyciele WF)	cały rok szkolny
8.WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Uczestniczenie rodziców w podejmowaniu wspólnych decyzji związanych z tworzeniem, zatwierdzaniem ważnych dokumentów szkolnych	Umożliwienie rodzicom współtworzenia dokumentów szkolnych zgodnie z wytycznymi MEN, zatwierdzanie dokumentacji przez Radę Rodziców, diagnozowanie oczekiwań wobec działań wychowawczo -profilaktycznych szkoły (dyrektor)	Wrzesień

Zachęcanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkolnym i wspólnego rozwiązywania problemów	wywiadówki, konsultacje indywidualne, uczestniczenie w uroczystościach szkolnych, zaangażowanie w organizację wycieczek, wyjść tematycznych, prowadzenie prelekcji dla uczniów, uczestniczenie w lekcjach otwartych (np. prawnicy, lekarze, dziennikarze itp.) (dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny)	cały rok szkolny
Włączanie rodziców w edukację prozdrowotną i działania profilaktyczno-wychowawcze	organizowanie prelekcji, wykładów związanych z ważnymi aspektami rozwoju fizyczno-psychicznego młodzieży, dostarczanie informacji z zakresu profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych, umożliwienie rodzicom dzielenia się swoimi spostrzeżeniami, uwagami na tematy związane z okresem dorastania na wywiadówkach, dostarczanie informacji w postaci ulotek, gazetki pedagoga szkolnego z ważnymi informacjami dotyczącymi instytucji pomocowych (pedagog szkolny, wychowawcy)	cały rok szkolny
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	zaznajomienie rodziców z zasadami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacja pomocy dzieciom z opiniami, orzeczeniami, konsultacje indywidualne, spotkania mediacyjne, o charakterze wspierającym, informacyjnym, kierowanie do placówek specjalistycznych, itp.	cały rok szkolny

7. Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły:

- Uczelnie wyższe:
 - Uniwersytet Śląski
 - Śląski Uniwersytet Medyczny
 - Uniwersytet Ekonomiczny
 - Politechnika Śląska
 - Wyższa Szkoła Techniczna
 - SWPS
- Instytucje oświatowe:
 - Śląskie Kuratorium Oświaty,
 - Wydział Edukacji miasta Katowice,
 - Poradnie Psychologiczno-Pedagogicznej,
 - Poradnia Rodzinna w Katowicach,
 - Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii,
- Instytucje porządku publicznego:
 - Policja
 - Sądy
 - Straż Miejska
- Instytucje pomocowe:
 - Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej
 - Ośrodek Zarządzania Kryzysowego
 - Ośrodki specjalistyczne

8. Sposoby ewaluacji programu:

- obserwacje i spostrzeżenia zebrane przez wychowawców klas, dyrektora, pielęgniarkę, pedagoga szkolnego, uczniów i rodziców,
- przygotowanie i analiza ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- analiza dokumentacji dzienników lekcyjnych, dzienników pracy wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- analiza wyników pracy zespołów szkolnych; wychowawczych, przedmiotowych,
- analiza ewaluacji wewnętrznej,
- sprawozdanie semestralne i roczne z realizacji pracy pedagoga szkolnego i Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.